

НАВЧАЛЬНА ЛАНДШАФТНО-ЕКОЛОГІЧНА ПРАКТИКА

Викладач: *Прутула Наталія Михайлівна*

Кафедра: *загальної та прикладної екології і зоології, III корпус, ауд. 213а*

E-mail: prytulanataliam@gmail.com

Телефон: *095 88142 42, viber, telegram*

Освітня програма, рівень вищої освіти:	Екологія та охорона навколишнього середовища Магістр						
Статус дисципліни:	Нормативна						
Кредити ECTS	4	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	2	Тижні	4
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	6	Лекційні заняття – 0 год Лабораторні заняття – 20 год Самостійна робота – 80 год			
Вид контролю:	залік						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=601				
Консультації: за домовленістю чи ел. поштою							

ОПИС КУРСУ

Ландшафтно-екологічна навчальна практика для студентів-бакалаврів другого курсу денної форми навчання спеціальності 101 Екологія освітньо-кваліфікаційної програми

«Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» є обов'язковою частиною навчального процесу, на якій студенти закріплюють і поглиблюють знання, одержані під час вивчення екологічних навчальних дисциплін.

Ландшафтно-екологічна практика є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки, яка завершує вивчення дисципліни «Ландшафтна екологія».

Навчальна ландшафтно-екологічна практика проводиться згідно Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України № 93 від 08.04.93 та Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти Запорізького національного університету (Протокол Вченої ради ЗНУ № 6 від 28.01.2020).

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті проходження навчальної ландшафтно-екологічної практики студент повинен уміти:

- складати план польових ландшафтно-екологічних досліджень;
- визначати складові частини вертикальної і горизонтальної структур природно-територіальних комплексів;
- визначати в польових умовах морфологічні одиниці ландшафту та проводити відповідні екологічні дослідження на рівні фацій, урочищ, місцевостей;
- проводити оцінку станів ПТК і здійснювати екологічне районування територій;
- оцінювати вплив антропогенної діяльності на довкілля і перспективи розвитку екологічної ситуації на даній території;
- оцінити екологічний стан ландшафтів території дослідження;
- в польових умовах виділяти одиниці урбанізованого середовища;
- складати польову ландшафтно-екологічну карту досліджуваної території на основі галузевих карт і легенди до неї.

отримати навички:

- складання алгоритму проведення польових ландшафтних досліджень;

- проведення екологічних досліджень на рівні фацій, урочищ, місцевостей;
- проведення інвентаризації джерел забруднення ландшафтів;
- застосування картографічних методів для ландшафтно-екологічного прогнозування;
- обробки картографічних матеріалів, складання прогнозної тематичної карти і базової ландшафтно-екологічної карти досліджуваних територій;
- оцінювати вплив антропогенної діяльності на довкілля.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

- здатність самостійно і творчо застосовувати знання і способи діяльності, що були засвоєні під час вивчення фундаментальних і професійно-спрямованих дисциплін;
- здатність проводити самостійні комплексні польові спостереження заландшафтами;
- здатність оцінювати екологічний стан природно-територіальних комплексів (ПТК) регіону;
- здатність використовувати знання і практичні навички з ландшафтознавства для проведення ландшафтно-екологічних досліджень;
- здатність оцінювати стійкість геосистем до антропогенного навантаження для оптимізації та охорони ландшафтних екосистем;
- здатність застосовувати знання з ландшафтно-екології у практичних ситуаціях.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичні посібники; методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи; література та інформаційні ресурси згідно з робочою програмою. Основні навчальні ресурси розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/>

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна ландшафтно-екологічна практика має наступний зміст:

- 1) проведення тематичних екскурсій;
- 2) фаціальний аналіз територій дослідження;
- 3) картографування екологічного стану природно-територіальних комплексів;
- 4) складання прогнозної тематичної карти, обробки картографічних матеріалів, складання базової ландшафтно-екологічної карти і легенди;
- 5) самостійні групові практичні заняття з первинної обробки матеріалів польових вимірювань;
- 6) самостійні індивідуальні дослідження (фаціальний аналіз, оцінка екологічного стану ландшафтів території дослідження).

Теоретичний блок вклучас:

отримання нових теоретичних знань за наступними питаннями:

- 1) Складові природно-територіальних комплексів геосистем різного рівня, типи зв'язків між ними.
- 2) Основні способи декомпозиції вертикальної і горизонтальної структур геосистеми.
- 3) Порядок проведення рекогностички досліджуваної території, типізацію ландшафтних територіальних структур.
- 4) Алгоритм проведення ландшафтно-екологічних досліджень.
- 5) Методи еколого-ландшафтного картографування, типи карт.
- 6) Порядок і правила проведення інвентаризації джерел забруднення ландшафтів.
- 7) Методика проведення оцінки впливу антропогенної діяльності на довкілля і правила складання ландшафтно-екологічної карти досліджуваної території.
- 8) Морфологічні одиниці антропогенного та урбанізованого ландшафтів та їх вплив на екологічний стан.
- 9) Способи картографування антропогенного навантаження на геосистеми.

10) Вимоги до оформлення графічного і картографічного матеріалу.

Практичний блок включає наступні навчальні завдання:

- 1) Вивчення картографічних матеріалів, аерофотознімків, звітів досліджень галузевих організацій.
- 2) Розробка порядку фіксації польових матеріалів.
- 3) Розробка схеми маршрутів і точок спостережень.
- 4) Створення галузевих карт досліджуваної території; поєднання (накладання) карт та виділення ландшафтних комплексів на рівні урочищ та підурочищ на ландшафтній карті-гіпотезі.
- 5) Визначення особливостей природно-антропогенних ландшафтів (меліорований, ландшафтний парк, еколого-естетичні ландшафти, екологічно-деградуючі, екологічно-небезпечні, екологічно-кризові ландшафти).
- 6) Аналіз рівня антропогенного навантаження на ландшафти і ступеня їх деградованості.
- 7) Складання карти гіпотези території дослідження, карти замощеності-забудованості й матричної легенди.

Індивідуальне завдання

Індивідуальні практичні завдання включаються до програми навчально-ландшафтної практики з метою набуття студентами умінь і навичок самостійного розв'язання навчальних та науково-прикладних задач, що активізує діяльність студентів, розширює їх світогляд, підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим.

Індивідуальним планом передбачається робота студента над конкретною темою. Індивідуальний план проходження практики складається керівником практики. Студент заздалегідь знайомиться з темою майбутньої роботи та планом її виконання.

За час проходження навчальної практики студенти мають виконати наступні завдання:

1. Скласти схему власних експериментальних досліджень за тематикою індивідуального завдання.
2. Ознайомитись з методиками проведення польових досліджень.
3. Ознайомитись з порядком фіксації матеріалів дослідження.
4. Скласти карту-гіпотезу території дослідження.
5. Скласти ландшафтно-архітектурну карту певного району м. Запоріжжя з текстовою і індексною легендою.
6. Скласти карту замощеності-забудованості з матричною легендою певного району м. Запоріжжя.
7. Проаналізувати стан зелених насаджень території дослідження.
8. Скласти списки флористичного складу природного біогеоценозу.

Орієнтовний перелік тем індивідуальних завдань:

1. На прикладі конкретної геосистеми схематично показати її вертикальну структуру (геокомпонентний тип). Виявити множину її елементів та типи зв'язків між ними.
2. Схематично зобразити потоки вологи в конкретній, реальній геосистемі.
3. Проаналізувати схему потоків мінеральних речовин в геосистемі й визначити роль ландшафтно-геохімічних бар'єрів. Оцінити роль життєдіяльності рослин як фактора міграції речовин в геосистемі.
4. На прикладі реальної геосистеми проаналізувати просторові відношення між геотопами, виділити на їх основі типи ландшафтно-територіальних структур.
5. Скласти карти різних типів ландшафтно-територіальних структур Запорізького регіону.
6. Розрахувати вплив на геосистему о. Хортиці антропогенних факторів.
7. Визначити ландшафтно-екологічні пріоритети розвитку Запорізького регіону.
8. Обґрунтувати граничнодопустимі антропогенні впливи для ландшафтно-екологічного нормування.
9. Оцінити географічне середовище урбанізованого району, його кількісні параметри, якісний стан, характер природних процесів.

10. Розробити принципи ландшафтного планування території підприємств та житлових масивів з метою гармонізації соціуму та природного середовища.

11. Обґрунтувати правильний підбір рослин для створення стійких культурних фітоценозів на відвалах в процесах рекультивациі порушених промислових земель.

12. Зробити аналіз особливостей трансформації ландшафтно-архітектурної структури міста і напрями оптимізації.

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ, ЗАХИСТ ЗВІТУ, КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

- від університету: керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувач кафедри, який забезпечує проведення практики, заступник декана біологічного факультету з навчальної роботи, декан біологічного факультету;

- від бази практики: керівник практики від бази практики.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Підсумки навчальної ландшафтно-екологічної практики підводяться керівником практики від кафедри на підставі оцінювання роботи студентів на базі практики, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практики відбувається на підсумковій конференції.

Оцінювання роботи студентів під час проходження навчальної практики включає поточні та підсумкові контрольні заходи.

При проходженні навчальної практики:

1. Оцінка роботи кожного студента здійснюється відповідно до виконаного обсягу таякості роботи.

2. При оцінці практики враховуються індивідуальні особливості студента та конкретні умови, в яких проходить практика.

3. Результати всіх видів робіт заносяться до робочого зошита.

4. Протягом практики ведеться щоденник за затвердженою формою.

5. Керівник практики від кафедри контролює ці документи двічі на тиждень. Керівник практики контролює засвоєння теоретичного та практичного матеріалу студентом- практикантом у співбесідах.

6. Повне виконання індивідуального плану роботи оцінюється в **100 балів**. За кожний вид контролю студент отримує бали, які в сумі є складовою загальної оцінки.

Поточний контроль здійснюється щодня, за кожний день навчальної практики студенти отримують максимум 6 балів (за весь період проходження практики максимальна оцінка – **60 балів**):

- **2 бали** – за теоретичну професійну підготовку – засвоєння питань теоретичного блоку (всього 10 заходів, максимальна оцінка – 20 балів);

- **2 бали** – за рівень виконання практичних завдань із отримання та закріплення практичних навичок і вмінь при проведенні польових ландшафтно-екологічних досліджень (всього 10 заходів, максимальна оцінка – 20 балів);

- **2 бали** – за виконання етапу роботи над індивідуальним завданням (всього 10 заходів, максимальна оцінка – 20 балів).

Інші **40 балів** студенти отримують за результатами **підсумкового контролю**.

Підсумкова конференція здійснюється в останній день проходження навчальної практики і включає представлення та захист звітної документації:

- *якість оформлення та захист звіту - 20 балів;*

- *результати виконання індивідуального завдання та їх представлення - 20 балів.*

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Кожний студент наприкінці практики зобов'язаний представити:

1) ***щоденник практики***, оформлений на спеціальному бланку університету: в ньому

повинна бути коротко і конкретно описана виконана студентом робота за період практики; щоденник перевіряється, затверджується керівником практики та зберігається на кафедрі;

2) **робочий зошит**, заповнений згідно методичним рекомендаціям (має містити методики, нотатки під час роботи, схеми маршрутів, опис точок спостереження, опис рослинності у індексній форм тощо);

3) **звіт про проходження практики.**

Рекомендації до оформлення звіту

У звіті повинна бути описана робота, яка була виконана під час практики. Матеріал, одержаний під час практики оформляється у вигляді карт із гіпотезами, діаграм, бланків опису. У звітах не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії бази, технічних описів тощо), а також цитування літературних джерел.

Звіт може бути надрукований або написаний від руки. Обсяг рукописного звіту – 20-25 сторінок, надрукованого – 15-20 сторінок. Оформлення звіту проводиться згідно стандарту оформлення курсових/дипломних робіт. Звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок, аркуші повинні бути зшиті.

До структури звіту входять такі розділи:

а) вступ (вказується мета, завдання практики, база її проходження); б) база практики (характеристика обладнання);

в) основна частина:

- матеріали теоретичного засвоєння знань, набуття первинних практичних навичок зі спеціалізації;

- картографічні матеріали (карти-гіпотези, ландшафтна і ландшафтно-архітектурна карти району досліджень і легенди до них);

- бланки опису фацій;

- списки флористичного складу;

- індивідуальне завдання;

г) техніка безпеки та охорона праці; д) висновки.

Звіт перевіряється, оцінюється, затверджується керівником практики від навчального закладу та зберігається на кафедрі.

Підсумки навчальної практики підводяться на підсумковій конференції у формі заліку. Підсумкова оцінка визначається шляхом переводу керівником сумарного балу з навчальної практики у традиційну академічну оцінку національної шкали та шкали ECTS.

Рекомендована література

Основна:

1. Кузьміна В.А. Ландшафтна екологія : конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 105 с.

Додаткова:

1. Гуцуляк В. М. Ландшафтна екологія : підручник для студентів вищих навчальних. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 284 с.
2. Гродзинський М.Д. Основи ландшафтної екології. Київ 1993, 221 с.
3. Дмитрук О.Ю. Урбаністична географія. Ландшафтний підхід (Методика ландшафтного аналізу урбанізованих територій): Монографія. Київ : РВЦ Київ. Ун-т., 1998. 139 с.
4. Природа острова Хортиця: колективна монографія. Запоріжжя: Національний заповідник «Хортиця», 2016. Вип. 2. 200 с.
5. Шелега В. І. Книга природи острова Хортиця. Знайомі незнайомці. Київ: «Вольф Ю.В.», 2017. 240 с.
6. Barrett GW, Peles JD (eds) (1999) Landscape ecology of smallmammals. Springer, New York. 20.
7. Naaren C. v. Perspektiven der Landschaftsplanung. In : Naaren, C. v. (Hrsg.) : Landschaftsplanung. Stuttgart : Ulmer Verlag, 2004. S. 465-472.
8. Костюченко Н.І. Ландшафтна екологія : методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів освітнього рівня «бакалавр» напряму підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». [Електронний ресурс] Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 74 с. URL : <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2015/06/0036469.doc>.
9. Костюченко Н.І. Ландшафтна екологія : навчально-методичний посібник до проведення навчальної ландшафтно-екологічної практики для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування» [Електронний ресурс] Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 75 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/metodychky/2013/04/0029924.doc>.

Інформаційні ресурси

1. Географічні карти України. URL: https://map.land.gov.ua/?cc=3461340.1719504707,6177585.367221659&z=6.5&l=kadastr&bl=ortho10k_all
2. Географічні карти України. URL: <https://geomap.land.kiev.ua/soil.html#close>
3. Сторінка дисципліни в СЕЗН ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=601>

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування лекційних і практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється у формі захисту завдань, що були виконані на пропущеному занятті.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Усі реферати, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857> Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних, лабораторних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (захисту практичних робіт, розв'язання практичних задач, іспиту) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:(061)228-75-50)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БОЛОНЬСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>